

श्रोत्र (zusammenges. aus श्रवत्य, von श्या mit श्रव) 1) m. U. 2, 4. Çāṅr. 2, 6. urspr. die herabhängende Oberlippe (Gegens. अधर), dann Lippe überh. AK. 2, 6, 3, 41. H. 581. श्रोत्राविव मध्यान्ने वर्दता RV. 2, 39, 6. अधरौष्ठेन, उत्तरेण VS. 25, 2. AV. 10, 9, 14. Çāt. Br. 1, 8, 1, 14. 10, 1, 1, 8. 3, 4, 5. द्वयोष्ठौ क्दयेनूप: M. 8, 282. Suçr. 1, 302, 7. 8. P. 1, 1, 9, Sch. श्रौष्ठेनपाधर (Oberlippe) Bālg. P. 4, 8, 46. Im comp. kann ein vorangehendes श्र oder श्रा in श्रो aufgehen oder mit diesem zu श्रो verschmelzen nach P. 6, 1, 94, Vārtt. 5. Vop. 2, 7. सुताश्रोत्र MBh. 1, 6073. श्रकुञ्चितोष्ठ R. 3, 31, 21. बिम्बोष्ठ Kathās. 4, 8. Am Ende eines adj. comp. f. श्रा oder ई P. 4, 1, 55. Vop. 4, 17. बिम्बोष्ठा und बिम्बोष्ठी P., Sch. निकृत्तनासौष्ठी MBh. 3, 15989. Jāgñ. 2, 279. करालौष्ठी Kathās. 20, 108. बिम्बोष्ठी Çāvr. 27. श्रोत्रपुट die durch Oeffnung der Lippen gebildete Höhlung: संदष्टौष्ठपुट MBh. 3, 427. R. 3, 35, 78. असंस्कारपाटलोष्ठपुट मुखम् Çākr. 182. अधरोष्ठ n. die Unter- und Oberlippen, die Lippen: श्रोत्रानामधरोष्ठम् (näml. कर्णा भवति) AV. Pañt. 1, 25 (Sch.: Unterlippe). Dagegen bedeutet अधरोष्ठ m. die Unterlippe Suçr. 1, 114, 19. In den u. अधरोष्ठ aufgeführten Stellen erlaubt der Zusammenhang beide Deutungen, so auch in folg. Stellen: बिम्बफलाधरोष्ठा: (gen.) R. 5, 28, 17. सुरचिरविदुमसंनिभाधरोष्ठि (voc.) Mārkā. 139, 8. — श्रोत्रशतक Tit. eines Gedichts Verz. d. B. H. No. 586. — Vgl. उत्तरोष्ठ und जम्बोष्ठ. — 2) f. श्रोत्रो Coccinia grandis W. u. A. (बिम्ब) RATNAM. im ÇKDr. Vgl. श्रोत्रायमफला. **श्रोत्रक** (von श्रोत्र) 1) am Ende eines adj. comp. = श्रोत्र H. 298. — 2) श्रोत्रक adj. auf die Ohren Sorgfalt verwendend P. 5, 2, 66, Sch. **श्रोत्रकर्णक** (von श्रोत्र + कर्ण) m. pl. N. eines fabelhaften Volkes, bei dem Lippen und Ohren zusammenstossen, VP. 187. N. 22. **श्रोत्रकोप** und **श्रोत्रप्रकोप** (श्रो + को^० und प्र^०) m. Lippenkrankheit

Suçr. 1, 302, 11. 2, 123, 7. 19.

श्रोत्रजाद (श्रो + जाद) n. Ohrwurzel P. 5, 2, 24.

श्रोत्रपुष्प (श्रो + पु^०) n. Name einer Pflanze, *Pentaptera tomentosa* Roxb. (बन्धूकपुष्प), Rāgān. im ÇKDr.

श्रोत्रप्रकोप s. u. श्रोत्रकोप.

श्रोत्ररोग (श्रो + रोग) m. Lippenkrankheit ÇKDr. Wils. — Vgl. श्रोत्रकोप.

श्रोत्रायमफला (श्रोत्र - उपमा + फल) f. mit Lippengleichen Früchten, N. einer Pflanze (s. श्रोत्र 2), Ġāṭādh. im ÇKDr.

श्रोत्र (von श्रोत्र) adj. an den Lippen befindlich, zu denselben gehörig, ihnen zuträglich P. 4, 3, 55, Sch. 5, 1, 6, Sch. श्रोत्राः लुङ्गोः Suçr. 1, 93, 6. labial heissen die Laute उ, ऊ, श्रो, श्रौ, प, फ, भ, म, व und der Upadhāntja RV. Pañt. 1, 10. AV. Pañt. 1, 25. VS. Pañt. 8, 38. Çāñk. Çr. 1, 2, 5. P. 7, 1, 102. Vop. 1, 4. 8, 104.

श्रोत्र (2. श्रा 2, e + उञ्ज) adj. etwas warm, lau P. 1, 1, 14, Sch.

श्रोत्र (von 2. ऊञ्ज) m. Andacht (?): श्रा वा दानाय ववृतीय दत्ता गोरोकृष्ण तौष्यो न जित्तिः RV. 1, 180, 5. श्रुद्यामा त् श्रोत्रैः 4, 10, 1. श्रुवीषमायाप्रिगव् श्रोत्रमिन्द्राय 1, 61, 1.

श्रोत्रब्रह्मन् m. viell. ein Brahman der Geltung nach, ein wirklicher Brahman: श्रत्रादं तं वि जंङ्गवेद्याभिरुक्तब्रह्मणा वि चरत्यु वे RV. 10, 71, 8. Nir. 13, 13.

श्रोत्रल m. N. pr. eines Mannes PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 57, 23.

श्रोत्रम् (von 2. ऊञ्ज) n. Begriff, Geltung: न ये देवास श्रोत्रमा न मर्ता अयंज्ञसाचो अय्यो न पुत्राः die eigentlich weder Götter noch Sterbliche sind RV. 6, 67, 9.

श्रोत्रान् s. u. 2. ऊञ्ज.

